

HÁLAADÁS...

*Belőlem valaki útra vált
Útra a jobbik részem
Kiment belőlem, itt hagyott
Csak úgy észrevétlen*

*Félre se néztem, annyi volt
Csak annyi volt, egy szót se szólt
Hirtelen elment, itt hagyott
Valaki útra vált, a jobbik részem
(Cseh Tamás)*

**Édes Istenem – és kedves Totya, vagy ahogyan itt szokás: Tisztelt Tanár Úr!
Kedves Testvérek!**

Készültem, higgyétek el, napok óta készülök, tudtam, hogy a hálaadás a feladatom ezen a szentmisén. Olvastam régi leveleket, verseket, néztem képeket, sírtam és bosszankodtam, ellágyultam és keseregtem, vigasztalódtam – és perlekedtem, Veled, Uram! Természetesen, tudom, hogy elviseled. Mi úgy éreztük, hogy szükségünk van még Totyára. Sírtam és vigasztalt, hogy tudod milyen ez, mert te is sírtál Lázár sírjánál. Sirattam magamat, magunkat, hogy itt maradtunk. Totya nélkül, nyáj a pásztor nélkül.

De hisz abban hiszünk, hogy nincs vége, csak egy ajtó van közöttünk. És a kapcsolat fenntartható. Kerestem, keresem, Totya, az üzeneteidet, amik áthallatszanak ezen az ajtón. Te küldted, nem is olyan régen, Varga Gyöngyi írását:

A Magasságos meghívottja vagy. „Fölfelé” élő ember.

Valahol helyed van a világban.

Kitárt, üres kezedet nyújtod a magasba.

Ember vagy. Ilyen vagy. Gyönyörű.

EMBERSÉG: EMBER S ÉG.

Szétbomlik a szó. Üzen. Mert ember vagy.

Ember lehetsz, aki kapcsolatban van az éggel.

Az ég lehajol hozzád, és fölemel.

Hát így történt, másként nem is lehetett, az Isten felemelt. Köszönöm, Uram, hogy így tettél, köszönöm, hogy helyet készítettél, köszönöm, hogy vársz, és most már Totya is vár minket.

Totya két fontos dolgot tanított nekünk az Utolsó vacsoráról: *az ajtó nyitva állt, és Jézus senkit nem vizsgáztatott, aki be akart menni.*

Hitünk szerint a mennyország ajtaja is nyitva áll, és a vizsgát magunk tesszük, az ítéletet magunk felett mondjuk ki, csak már a Szeretet szemüvegén keresztül ítélve magunkról.

Most megint többet látunk már belőled, Uram, és Totyából is, mert fel kell emelnünk a fejünket, ki kell nyitnunk a szemünket, mert nem áll itt, hogy amit mi nem, azt ő megtegye.

Totya túlsorduló mértékkel adott, ha megkértük valamire, és melléje tette még mindazt, amit a dologgal kapcsolatban tudott. Általában többet tudott, mint mi, de szerény munkásként a háttérbe állt, legyen másnak sikere.

Egy volt közülünk, még hozzá ebben a mindent egybemosni akaró világban egy olyan férfi, aki ha munkáskezet kerestünk, szabadkozott, hogy nem tudja, erejéből mennyire futja, de megszólítottnak érezte magát, és be akart állni a cipekedők sorába. Megértette, miről van szó, amikor karácsonykor rászorulóknak vásároltunk háztartási gépeket, meghívót szerkesztett, olyan meghívót, amely biztató történetével ajándék is egyben, olyat, amely tartalmazza a Bokor által felismert hármasság eszményét, de úgy, hogy felkínálja: *Legyél te is ajándék! Háromszor is nekifutottunk, és ő mindig, alázatosan hajlandó volt újra kezdeni, az én álmaim szerint.*

Totya bármit vállalt, amiben felcsillanni látta az Isten Országának építésének lehetőségét. De azt is, amiben csak hitte, hogy ez benne van, mert bízott barátaiban, akik valami nagyot szándékoztak tenni.

Istenem, Te a szándék szerint, és nem sikerek szerint látsz, és sosem ítélsz el bennünket. Totya sokszor nézett bennünket ezen a szemüvegen át. A fiataljaink által rendezett, csupa kisgyerek szereplésével készülő karácsonyi előadáshoz felajánlotta itt a piarista terepet, és izgalommal várta, mi fog kikerekedni belőle. Amit nagyon akarunk, és Totya is bíz benne, annak sikerülnie kell! (Sikerült is!) Hálát adok ezért a hegyeket mozgató bizalomért.

Vállalta, hogy ő lesz a ferencvárosi máltai csoport lelke vezetője. Talán azért, mert érezte, hogy segítségével létrejöhet egy újabb olyan sejt, amely a tevékeny szeretetet szaporítaná. Vállalta, mert miért ne nőhetne általa a búza is ott, ahol vannak konkolypalánták is vetésben.

Gyurka bácsi évfordulós miséje előtt levélben megkerestem azzal, hogy beleszöhetőnek tartja-e az emléknapi gyerekfoglalkoztatásán készülő „Noé bárkáját” a prédikációba. Egy sorban válaszolt: „Jónak látom elsütni.” Nem kellett a szószaporítás, hisz jól csak a szívvel lát az ember. Totya felismerte a gyerekek fontosságát, felszállt Noé bárkájára, és hitt a szivárványban. Mi is hiszünk a Föld és ég összeköttetésében, és ez most már azt is jelenti nekünk, hogy a Tanár úr prizmat tartó keze is benne van a képben, ha értő szemmel nézünk felfelé.

A bérnálási felkészítőn nem, vagy csak alig bírtuk őt követni, pedig mindannyiunknak volt már papírja valamiről, az Isten teremtette csodálatos világ egy piciny szeletéről. Ő jobban készült, mint mi, és az egységes, egy igaz Isten világát próbálta átadni. Próbálta elsimítani a hit és a tudomány, a hit és a vallás, a felekezetek közötti félreértéseket. És próbálta átadni, hogy ez a tanítványok, a Krisztus-követő tanítványok valódi feladata. Egyben látni és egyben szeretni, válogatás, finnyáskodás nélkül.

Kamasz fiainkat rávette a templomi ministrálásra. Nem semmi! Nézzünk magunkba: Mi mennyire kapkodunk a misén a felolvasás lehetőségéért? Kell egy kis rásegítés, hogy mi is beálljunk ebbe a közös asztaláldozatba, ne csak várjuk a mások szolgálatát. Köszönjük a miséken tapasztalt, állhatatos és folyamatos lehetőség felkínálást. Egyszer megkérdezték Totyát, nem zavarja-e, hogy a ministránsok néha nevetgélnek? Visszakérdezett: Jobb lenne, ha sírnának?

Egy szem tízéves, mondhatni hátulgombolós fiunkra is úgy szánta idejét, mint egy esküvős fiatal párra, mint a csoportos bérnálási oktatásra. Két-három családnak is tartott misét úgy, mintha 2-300 család kérné. Mert tudta, hogyha ketten vagyunk is, elegen vagyunk, és ha százan lennénk is, kevesen lennénk Isten nélkül.

Sokan vagyunk itt sokfelől, régiek, újak, fiatalok és korábban születettek. Totya tanított, lelki-vezetett, közösségeket vezetett, misézett, lelkigyakorlatot tartott, Bokor Tv-t szerkesztett és helyettesített, és nem nézte, hogy hányszor ő, hányszor valaki más. Ha csak ebben tudnánk hozzá hasonlóak lenni....

Ha én híd lehetnék, biztos megfeszülnék,

Mesterem másaként kötni igyekeznék:

Ő az eget és a földet, én a bokrot és a rendet –

Kell az embereknek egy áthidaló szerzet.

Problémásnak érezte rendje és a többi rend gazdagságát, kereste az egyéni egyszerűség lehetőségét és a közösből továbbadható lehetőségét, és bennünket is sokszor figyelmeztetett: Döntsünk, hol akarunk focizni, melyik csapatban. És ha az egyház csapatát választjuk, akkor a szabályokat is tartanunk kell, a csapatkapitányt is figyelniünk kell. Ott akart focizni az egyházi ligában, a piaristák és a Bokor csapatában is. Válogatott volt, aki egyik csapatát sem hagyta cserben. A Bokrot sem, akkor sem, amikor az nem volt a Liga tagja. És mindent beleadott a közös játékba. Az életét tette rá. Nem azt a pár, szenvedéssel teli utolsó órát. Azt is nagy kunszt békével felajánlani, de az élet odaadása a barátokért – az az évtizedek hosszú sora, az évtizedek minden perce, amit nem tartok meg magamnak, hanem a többiek szolgálatába állítom.

Igyekezett vidám lenni, hogy másokat is vidámítson. Az élet nehézségeinek elviseléséhez, a felülemelkedéshez, a pozitív életszemlélethez humorra van szükség. Hála érte, hogy ennek nem volt hiányában.

„Minden probléma csak egy lehetőség a továbblépésre. Bármilyen problémából van kiút, ha nem adod fel, ha nem állsz meg! Rázd meg magad, és lépj egyet feljebb!” – írtad egy leveledben, kedves Totya, és tudjuk, a betegséget is ilyen lehetőségnek tekintetted.

Totyának feladata volt, amit teljesíteni akart. Tudta, hogy Isten erőt ad ahhoz, ami szükséges. És tudta, hogy neki melléje kell tenni a magáét. *„Ha tudásod van, fáklyát használsz, hogy mutasd az utat. Amikor megvilágosodtál, te magad leszel a fáklya.”*

Hála neked, Istenünk, hogy egyszerre éltünk, hogy egy helyen éltünk, hogy ebben a pár budapesti évben mi Totya két végén égetett fáklyája mellett eszmélhettünk.

Azt tanultuk, az ima beszélgetés. Tehát van társ, van válaszadó. És van válasz. A válasz most Totya húsvétkor írt, az új élet kezdetét jelző levele, idézem:

„Utolsó pillanatban jelzem: én is feltámadtam – Gödön...

Köszönöm a kapott biztatásokat, és várom a folytatást (Mennybemenetel?).

Totya”

A mennybemenetel óvatos zárójelben. Mi már tudjuk, hogy így van, hisszük, hogy így van. És igyekszünk folytatni, és várjuk a biztatást. Ámen.

A búcsú-hálaadás elhangzott 2015. október 1-jén a Piarista Kápolnában,
Szegheő József, Totya temetését követő gyászmisében.